

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS NACIONALINĖS KOVOS SU KORUPCIJA 2015–2025 METŲ
PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO 2020–2022 METŲ TARPINSTITUCINIO VEIKLOS
PLANO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO (toliau – Projektas)
(TAP Nr. 20-1172(3); TAIS Nr. 19-14569(4))**

2020-10-27 Nr.
Vilnius

Projekto rengėja: Teisingumo ministerija

Projekto tikslas: patvirtinti Nacionalinės kovos su korupcija 2015-2025 metų programos įgyvendinimo 2020-2022 metų tarpinstitucinį veiklos planą ir užtikrinti koordinuotą, sklandų ir veiksmingą programos įgyvendinimą, išlaikyti jos tęstinumą ir pasiekti esminės pažangos programos prioritetinėse srityse: politinė veikla ir teisėkūra; teismų ir teisėsaugos institucijų veikla; viešieji pirkimai; sveikatos priežiūra ir socialinė apsauga; teritorijų planavimas, valstybinė statybų priežiūra ir atliekų tvarkymas; ūkio subjektų veiklos priežiūra; viešasis administravimas, valstybės tarnyba ir turto valdymas; privatus sektorius.

Dabartinė situacija: Esminis programinis dokumentas kovos su korupcija stiprinimo srityje yra Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu patvirtinta Nacionalinė kovos su korupcija 2015-2025 m. programa (toliau - NKKP). Šiai programai įgyvendinti yra rengiami tarpinstituciniai veiklos planai (toliau - TVP), kurių stebėseną pagal kompetenciją vykdo Specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau - STT).

2019 m. baigėsi pirmasis 2015-2019 m. Tarpinstitucinis veiklos planas. Pagal jo stebėsenos baigiamąją ataskaitą plane buvo numatytos 45 priemonės, iš kurių: 36 yra įgyvendintos, 6 įgyvendinti vėluojama, 1 neįgyvendinta, 1 įgyvendinta iš dalies, 1 įgyvendinimo atsisakyta.

Buvo numatyta 14 Programos vertinimo kriterijų (iš jų 7 buvo pasiekti, 3 nepasiekti (apie 4 rodiklius nėra duomenų)), iš kurių svarbiausi:

- nepavyko pasiekti užsibrėžto ambicingo tikslo – iki 2019 m. Korupcijos suvokimo indekse pasiekti 65 balus. 2019 m. Lietuvos KSI pasiekė 60, tai yra 1 balu daugiau nei 2015 m.

- vertinant faktinę korupcinę patirtį įvyko reikšmingas teigiamas pokytis. „Lietuvos korupcijos žemėlapis“ duomenimis, faktinis kyšininkavimas, vertinant kyšio davimą per 5 m., sumažėjo nuo 31 proc. iki 18 proc.

Projekto esmė: Teisingumo ministerija, Vyriausybės komisijos kovai su korupcija koordinuoti pavedimu parengė ir, suderinusi su Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetu (toliau - NSGK), pateikė Vyriausybei NKKP 2020-2022 m. TVP kuriame numatytos artimiausių 3 metų kovos su korupcija stiprinimo priemonės.

Plano projekte numatytos 47 priemonės suskirstytos pagal plane įtvirtintus tikslus ir uždavinius, kurias sudaro atskiros veiklos, skirtos priemonių tikslams pasiekti, nurodomi veiklų įgyvendinimo terminai ir už jų įgyvendinimą atsakingos institucijos.

Svarbiausios naujojo TVP veiklos kryptys:

1. Siekiama stiprinti antikorupcinę aplinką savivaldoje, atsižvelgiant į tai, kad jei vyriausybinių sektoriaus įstaigos nuolat stengiasi identifikuoti trūkumus ir imtis juos spręsti, tai savivaldybės dažnai atsilieka: tiek korupcija, tiek nepotizmas, tiek interesų konfliktai yra jose dažni;

2. Planuojama sukurti viešojo sektoriaus institucijų pareigūnų, atsakingų už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą ir konsultavimą tarnybinės etikos klausimais, tinklą bei užtikrinti jų kvalifikaciją;

3. Siekiama mažinti korupcijos rizikos grėsmes teismų sistemoje atsižvelgiant į STT atliktų tyrimų, identifikavusių egzistuojančios sistemos trūkumus, rezultatus;

4. Užtikrinti sąžiningą konkurenciją, skaidrų ir racionalų prekių, darbų ar paslaugų pirkimą vykdant viešuosius pirkimus, modernizuojant ir centralizuojant pirkimus;

5. Sukurti efektyvų teisinį korupcijos privačiame sektoriuje reguliavimo mechanizmą;

6. Norima atverti duomenis apie paramos gavėjų gaunamą paramą, jos panaudojimą;

7. Numatomos priemonės kovai su korupcija sporte;

8. Siekiama plėtoti antikorupcinį visuomenės švietimą viešajame ir privačiame sektoriuose.

Taip pat naujajame TVP numatytos ir pagal atskirus laikotarpius išskirstytos priemonių įgyvendinimui reikalingos lėšos, nurodyti jų šaltiniai. Planuojama, kad TVP įgyvendinimui per 3 metus bus panaudota **apie 2,6 milijonai eurų valstybės biudžeto ir apie 17 milijonų eurų Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų.**

Derinimas: Nutarimo projektas buvo derintas su ministerijomis, STT, Lietuvos savivaldybių asociacija, Vyriausia rinkimų komisija, Vyriausia tarnybinės etikos komisija, Informacinės visuomenės plėtros komitetu, Generaline prokuratūra, Lietuvos teisės institutu, Valstybės kontrole, Nacionaline teismų administracija, Teisėjų taryba, Viešųjų pirkimų tarnyba, Lietuvos auditorių rūmais, Valstybės įmone Turto bankas, VĮ Registrų centru, Viešąja įstaiga CPO LT. Projektui gautas pritarimas iš NSGK.

Pirminis projekto variantas svarstytas 2020 m. liepos 21 d. Tarpinstituciniame pasitarime.

Pakartotinai pateiktas projektas buvo patikslintas pagal Tarpinstituciniame pasitarime pateiktas pastabas bei Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas technines pastabas. Pakartotinai pateiktam projektui Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų neturėjo. Pakartotinai pateiktas projektas turėjo būti svarstomas 2020 m. rugpjūčio 19 d. Vyriausybės posėdyje, tačiau Teisingumo ministro prašymu klausimo svarstymas atidėtas.

Trečiąjį kartą teikiamas projektas patikslintas pagal Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pasiūlymus – buvo atsisakyta priemonės „tobulinti valstybės ir savivaldybių įstaigų ir įmonių vadovų darbo apmokėjimo sistemą, darbo užmokestį, taip pat susieti ji su veiksmingu korupcijai atsparios aplinkos kūrimu“.

Atitikimas Vyriausybės programai: Projektas prisideda prie Vyriausybės programoje keliamų visuotinės kovos su korupcija tikslų įgyvendinimo (programos trečiasis skirsnis).

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Patarėjas

Audrius Kasinskas